

و ماه در هر سی روز یا بیست نه روز فلک قطع کند و آن دلیلست بر کمال قدرت
آن خدا که از بهر آن صفتی که سوگند یاد کرد با آسمانی با بر جماعت بقول دیگر در کتاب آسمانی
مرادست بدانکه برج عبادت است از یک بخش از دوازده بخش آسمان **وَاللَّيْلِ الْعَمِيِّ**
و بحکمت روز و جل کرده شدن که خواهد آمد یعنی روز قیامت **و شاهده** و بحکمت کوه
یعنی زوآیه که گواهی میدهد بر علمها و مشهور است و بحکمت حاضر آمده شده در وی
روز و غوغا که جان و در ششگان در وی حاضر شود و غیر آن ترسند **و جرات**
مقدرست یعنی بحکمت این چیزها که شمارنده کرده خواهد بود بعد از مردن و قیل و قیامت
این چیزها که گواهی عذاب کرده خواهند شد و قیل و جواب قسم نیست **قِيلَ أَضْحَا**
الْأَخْذُ و بحکمت این چیزها که یاد کرده است شده اند و از رحمت تو عا
دو کرده بشود بیاران خندق الاخذ و سوا الخندق و اصحاب اذود و همه سگاف بودند که مؤمنان
عذاب میکردند که از دین خود باز گردید و آن مؤمنان از دین برگشتند یکی نظایر آن بود
دو دو موسف دو انوس و دیگر بخت نضر صبح بود در فارس خندق عظیم گنده بود نکر از وی
دی جهل کرد و در بنای او دوازده گز بود و برابرش کرده بود ندر مومنی که از دین برگشت
و برادران خندق انداختند بی نام هیچ ضرری مؤمنان نرسیدی و در پشت و در کوه
و درین سوره آن مرادست که در بخوان بود و محمود بود و آن مؤمنان بر دین می

علمت سلام و آن ظلم جهود از دین خیر بر زمین بخوان رفت و مؤمنان از بهر آن که
بیزبوت و سبب آن بود که مردی از مؤمنان از قوم عجمی علیه السلام در بخان افتاده بود
میان مسجد آن بسیار از جهود آن که بر وی مسلمان شده اند و بدین عید علیه السلام در آمدند
و آن کججه و از آنجا آمدند و خندق عظیم گنده و پر آبش کرد که از دین ترسای برگشتی و بر آبش
اما حتی دینش از سوا با بود و در کوهش در آمدند هیچ ضرری بر وی نرسید و از دین
را آوردند و در دینش خواره و است و است نماز دین برگرداند برای فرزندان
شیر خواره گشت ای مادر صبح کن که آن همه کل و ریاضت است بقول و سبب این گمانی که در کوش
انداختند و از دین ترسای بودند و بقول یکی متفاد نهر اکس بودند بعد از آن آسمان
زود از خندق هر دو آمد و کرد که آن را گرفت و همه را بوجت و این قدر را تا هیچ عید
غزوی رحمة الله علیه در تفسیر خود آورده است و در تفسیر دیگر نمرند که راست خطول بود
ماخصر ساختم نصیب مؤمنان نیست که در بلاهای مظلومان جهل کند و از دین مسلمانان برگردد
و نکر و جاگرد و اینجوی مظلومان نشود و از مستعدان دور باشد و از برای تمتع دنیا عزیزت
ایمان گنجد و تو کل سجایه و تقالی بگنجد کسی را که او را غم دین باشد و در متابعت مسلمانان
باید در غم باشد و هر که ای حییم غمزه می گوید رحمة الله علیه **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**
و درین آیه بی دینان پشمانی پشمانی مسلمانان مسلمانان مسلمانان